

جرائم علیه حقوق مالی اشخاص

دکتر محمد علی محمودی

کارشناس ارشد
حقوق جزا و جرم شناسی

دکتر مهدی سلیمی

عضو هیئت علمی دانشگاه
وکیل پایه یک دادگستری

سرشناسه : سلیمی، مهدی، ۱۳۴۸ -
 عنوان قراردادی : ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
 عنوان و نام پدیدآور : جرایم علیه حقوق مالی اشخاص /
 مهدی سلیمی، علی محمودی.
 مشخصات نشر : آمل : آرتینه، ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری : ۱۴۲ ص. ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۹۷-۲۱-۷
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 موضوع : جرایم علیه اشخاص - ایران
 Offenses against the person - Iran - موضوع
 موضوع : جرایم - ایران
 Criminal law - Iran - موضوع
 موضوع : امور مالی - قوانین و مقررات - ایران
 Finance - Law and legislation - Iran - موضوع
 شناسه افزوده : محمودی، علی، ۱۳۷۰
 رده بندی کنگره : ۴۹ / KMH۴۰۴۹ / ۱۳۹۰
 رده بندی دیویی : ۵۵۰۲۵/۳۴۵
 شماره کتابشناسی ملی : ۵۲۲۱۹۴۱

جرایم علیه حقوق مالی اشخاص

دکتر مهدی سلیمی، علی محمودی

ویراستار: اکرم امیرکلایی

طراح جلد و صفحه آرا: اعظم حسین

نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۹۷

چاپ و صحافی: کوفی

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

نشر آرتینه

فصل اول: تعاریف و انواع جرایم علیه حقوق مالی اشخاص / ۱۴

۱۵	مبحث اول: کلاهبرداری
۱۵	گفتار اول: تعریف کلاهبرداری
۱۵	بند اول: تعریف لغوی کلاهبرداری
۱۶	بند دوم: تعریف اصطلاحی کلاهبرداری
۱۶	گفتار دوم: انواع کلاهبرداری
۱۸	مبحث دوم: سرقت
۱۸	گفتار اول: تعریف سرقت
۱۸	بند اول: تعریف لغوی سرقت
۱۸	بند دوم: تعریف اصطلاحی سرقت
۱۹	گفتار دوم: انواع سرقت
۱۹	مبحث سوم: خیانت در امانت
۱۹	گفتار اول: تعریف خیانت در امانت
۱۹	بند اول: تعریف لغوی خیانت در امانت
۱۹	بند دوم: تعریف اصطلاحی خیانت در امانت
۲۱	گفتار دوم: انواع خیانت در امانت
۲۱	مبحث چهارم: چک
۲۱	گفتار اول: تعریف چک
۲۱	بند اول: تعریف لغوی چک
۲۱	بند دوم: تعریف اصطلاحی چک
۲۳	گفتار دوم: انواع چک

فصل دوم: تحلیل حقوقی جرایم علیه حقوق مالی اشخاص / ۲۴

۲۵	مبحث اول: جرم کلاهبرداری (عام)
----	--------------------------------

- گفتار اول: عناصر تشکیل دهنده کلاهبرداری ۲۵
- بند اول: عنصر قانونی کلاهبرداری ۲۵
- بند دوم: عنصر مادی جرم کلاهبرداری ۲۶
- بند سوم: عنصر روانی جرم کلاهبرداری ۳۴
- گفتار دوم: صور خاص کلاهبرداری ۳۵
- گفتار سوم: براساس حکم کلاهبردار ۳۷
- ۳-۱-۵ - انواع کلاهبرداری با استفاده از اسناد سجلی مجعول ۳۹
- ۳-۱-۵-۱ - کلاهبرداری بیمه عمر از طریق جعل اسناد سجلی ۳۹
- ۳-۱-۵-۲ - کلاهبرداری از طریق جعل اسم و یا عنوان شخص خاص با داشتن اختیارات واهی ۴۰
- ۳-۱-۵-۳ - کلاهبرداری از طریق انتقال مال غیر بدون مجوز قانونی ۴۰
- ۳-۱-۵-۴ - کلاهبرداری از طریق تحصیل متقلبانه گواهی حصر وراثت ۴۱
- ۳-۱-۵-۵ - کلاهبرداری از طریق ارائه شناسنامه شخص متوفی که ممهور به مهر ابطال نشده ۴۱
- ۳-۱-۵-۶ - کلاهبرداری از طریق ثبت شرکت های واهی ۴۲
- ۳-۱-۵-۷ - افتتاح حساب های بانکی برای کلاهبرداری ۴۳
- ۳-۱-۵-۸ - کلاهبرداری از طریق اخذ وام از بانک ها با استفاده از اسناد سجلی جعلی ۴۳
- ۳-۱-۵-۹ - کلاهبرداری از طریق وصول چک های بانکی جعلی با استفاده از مدارک سجلی مجعول ۴۴
- گفتار چهارم: مباحث حقوق جزای عمومی جرم کلاهبرداری ۴۵
- بند اول: شروع به جرم کلاهبرداری ۴۵
- بند دوم: غیر قابل گذشت بودن جرم کلاهبرداری با استفاده از جعل اسناد سجلی ۴۷
- بند سوم: تعدد مادی جرم کلاهبرداری با استفاده از جعل اسناد سجلی ۴۸
- بند چهارم: تخفیف در جرم کلاهبرداری با استفاده از جعل اسناد سجلی ۵۱

۵۴	بند پنجم: معاونت در کلاهبرداری
۵۴	مبحث دوم: سرقت
۵۶	گفتار اول: عناصر تشکیل دهنده جرم سرقت حدی
۵۶	بند اول: عنصر قانونی جرم سرقت
۵۶	بند دوم: عنصر مادی جرم سرقت
۶۲	بند سوم: عنصر روانی جرم سرقت
۶۲	گفتار دوم: عناصر تشکیل دهنده جرم سرقت حدی
۶۳	بند اول: عنصر قانونی جرم سرقت حدی
۶۳	بند دوم: عنصر مادی جرم سرقت حدی
۶۳	بند سوم: عنصر روانی جرم سرقت حدی
۶۳	گفتار سوم: عناصر تشکیل دهنده جرم سرقت تعزیری
۶۳	بند اول: سرقت تعزیری مشدّد
۶۳	بند دوم: سرقت تعزیری ساده
۶۴	گفتار چهارم: عناصر تشکیل دهنده جرایم مستقل از سرقت
۶۴	بند اول: ربودن غیر از سرقت
۶۴	بند دوم: سوءاستفاده از آب و برق و گاز
۶۴	بند سوم: دخالت در اموال توقیف شده
۶۴	بند چهارم: کیف قاپی و جیب‌بری
۶۴	بند پنجم:
۶۴	۲-۲-۳- تأثیر اسناد سجلی جعلی در شیوه‌های مختلف سرقت
۶۴	۲-۲-۳-۱- وصول چک‌های مسروقه با استفاده از اسناد سجلی جعلی
۶۶	۲-۲-۳-۲- فروش اموال مسروقه با اسناد هویتی جعلی
۶۷	گفتار چهارم: مباحث حقوق جزای عمومی جرم سرقت
۶۷	بند اول: شروع به جرم سرقت

بند دوم: تعدد جرم و تخفیف یا تشدید مجازات در جرم وصول چک‌های مسروقه با	
استفاده از اسناد سجلی جعلی	۶۷
مبحث سوم: خیانت‌درامانت	۶۸
گفتار اول: عناصر متشکله جرم خیانت‌درامانت	۷۰
مبحث اول: عنصر قانونی جرم خیانت‌درامانت	۷۰
بند دوم: عنصر مادی جرم خیانت‌درامانت	۷۱
بند سوم: عنصر روانی جرم خیانت‌درامانت	۷۷
گفتار دوم: سوء نیت در خیانت‌درامانت	۷۸
بند اول: سوءاستفاده از ضعف نفس اشخاص	۷۹
بند دوم: اختلاس	۸۱
بند سوم: خیانت مستخدمین دولت در اموال و اسناد دولتی	۸۳
بند چهارم: سوءاستفاده از سفیدمهر و سفیدامضاء	۸۵
گفتار سوم: جرایم در حکم خیانت‌درامانت	۸۹
۳-۲-۳- تأثیرگذاری اسناد سجلی جعلی در وقوع خیانت‌درامانت	۸۹
۳-۲-۳-۱- سوءاستفاده از سفیدمهر یا سفیدامضاء از طریق جعل اسناد سجلی	۸۹
۳-۲-۳-۲- خیانت مستخدمین دولت از طریق در اختیار قرار دادن اموال و اسناد دولتی به افراد فاقد صلاحیت	۸۹
۳-۲-۳-۳- فروش مال مورد امانت با جعل مدارک سجلی مالک اصالتی	۹۰
۳-۲-۳-۴- حضور شخص ثالث در بین امین و مالک مال و بهره‌گیری از سند سجلی	۹۰
مجموع	۹۰
۳-۲-۳-۵- خیانت‌درامانت در قانون تصدیق انحصار وراثت از طریق جعل اسناد سجلی	۹۱
۳-۳-۳- حیثیت عمومی جرم خیانت در امانت و تأثیر گذشت شاکی	۹۱
۳-۳-۴- تعدد مادی و کیفیات مخففه در جرم خیانت در امانت با استفاده از جعل	۹۲
اسناد سجلی	

۹۳		گفتار چهارم: مباحث حقوق جزای عمومی جرم خیانت در امانت
۹۳		بند اول: تعدد مادی جعل استاد سجلی و خیانت در امانت
۹۶		بند دوم: مصادیق تعدد معنوی در جرم خیانت در امانت
۹۶		مبحث چهارم: جرم صدور چک پرداخت نشدنی
۹۶		گفتار اول: عناصر متشکله جرم صدور چک پرداخت نشدنی
۹۶		بند اول: عنصر قانونی جرم صدور چک پرداخت نشدنی
۹۷		بند دوم: عنصر مادی جرم صدور چک پرداخت نشدنی
۹۷		بند سوم: عنصر روانی جرم صدور چک پرداخت نشدنی
۹۸		گفتار دوم: صور خاص صدور چک
۹۸		۳-۴-۳- تأثیر استاد سجلی جعلی در جرم صدور چک پرداخت نشدنی
		فصل سوم: طرح سزای مرتبط با متن درسی / ۱۰۰
۱۳۹		فهرست منابع

پیش خوانی:

برخی از حقوق دانان بر این باورند که عنوان جرائم علیه اموال و مالکیت بهتر می باشد، چون در مورد جرائمی که به مال مربوط می شود، بحث و گفتگو می شود و حتماً باید به حقوق مالی صدمه وارد شده باشد، تا پرونده تشکیل شود. جرائم نیز وجود دارد که در آن به خود مال صدمه وارد می شود.

از زمانی که مالیت خصوصی به عنوان یک نهاد اجتماعی پذیرفته شده، تجاوز به اموال دیگران نیز به عنوان یک عمل زشت مورد توجه بوده است. منتهای شیوه این تجاوز، سرقت و سرپرده آن با تحولات اجتماعی و پیچیده تر شدن روابط اجتماعی، رنگ های متنوعی به خود گرفته است. روزگاری تجاوز به مال غیر همراه با خشونت و اعمال زور بیشتر به صورت سرقت واقع می شده است؛ ولی تحول جوامع و صنعتی شدن، این نوع دزدی را تغییر داده است و به جای ربودن خدعه آمیز مال غیر که معمولاً دور از نظر صاحب مال صورت می گرفته است؛ کلاه برداران امروزه با توسل به وسایل تقلب و راه خدعه و نیرنگ بدون هیچ گونه خشونتی مال دیگران را از چنگال آنها خارج می کنند و در ظاهر هم، خود را از نخبگان جامعه به شمار می آورند.

ما در این اثر تلاش نمودیم که در دو فصل - فصل اول - به مفهوم شناسی و تعاریف و انواع جرائم مالی اشخاص بپردازیم و - فصل دوم - تبدیل حقوقی این جرائم مالی را به بحث نشستیم.

مازندران - محمود آباد

دکتر مهدی سلیمی، عضو هیأت علمی دانشگاه

علی محمودی، کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم شناسی